

Силабус
навчальної дисципліни
ЕКОНОМІЧНА ПРАЦІ
2025-2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма **Економіка бізнесу**
Спеціальність освіти спеціальності **051 Економіка**
Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Викладач	ЗАДВОРНА Олена Василівна
Посилання на сайт	https://sgf.bdpu.org.ua/kafedra-ekonomiky-menedzhmentu-ta-finansiv/
Контактний тел.	+380667793897
Е-mail викладача:	ov_zadvorna@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
5 /150	26	24	100	Екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: економіка праці, ринок праці, населення, трудові ресурси, продуктивність праці, нормування праці, міжнародна організація праці, аудит праці.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи сучасних теоретичних знань та прикладних навичок щодо механізмів управління людськими ресурсами, організації праці та її оплати в умовах динамічного бізнес-середовища.

Предметом є сукупність економічних відносин, що виникають між роботодавцем та працівником у процесі використання праці.

Компетентності та програмні результати навчання: Загальні компетентності навчання: ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. Спеціальні компетентності: СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин. Програмні результати навчання: ПРН02. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники. ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ПРН19 Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів. ПРН24 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо

на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Зміст курсу: Об'єкт, предмет та завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносина» Населення та трудові ресурси суспільства. Ринок праці та його регулювання Зайнятість населення. Планування праці. Організація праці. Продуктивність та ефективність праці. Політика доходів на підприємстві Тема 9 Оплата праці та регулювання оплати праці працівників. Механізм функціонування соціально-трудова відносин. Соціальне партнерство. Аудит сфери праці. Вітчизняний та зарубіжний досвід регулювання соціально-трудова відносин

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція); наочні (демонстрування); практичні методи навчання (самостійне спостереження, вправи, практичні роботи); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий та тестовий).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): викладачі та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись положень Бердянського державного педагогічного університету (<http://bdpu.org/public-information/position-bdpu/>) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність. Навчальний курс складається з лекцій, практичних занять, самостійної та індивідуальної робіт. Відвідування занять з курсу є особистим вибором здобувача освіти. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Підсумковий контроль у формі екзамену складається із тестової частини та розв'язання типових задач. Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку мають право на перекладання у встановлені терміни.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ПК, PowerPoint, Word, Moodle, Zoom, репозитарій), наочність (презентації у форматі PowerPoint), безкоштовне використання зони Wi-Fi БДПУ для підтримки високошвидкісного Інтернет-зв'язку; електронна підтримка освітнього процесу через платформу Moodle; користування фондами читального залу, репозитарію та електронної бібліотеки БДПУ.

Система оцінювання та вимоги: форма підсумкового контролю успішності навчання екзамен. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Результати оцінювання навчальної дисципліни конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Об'єктами поточного контролю є: систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру щодо вивчення та засвоєння програмного матеріалу дисципліни; рівень виконання здобувачем завдань для самостійного опрацювання, які завантажуються на платформу MOODLE у встановлені терміни.

Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів: до 1 балу – за усні відповіді під час практичних занять. За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують до 1 балу, до 1 балу – за тестування, в залежності від рівня складності завдання та обсягу, до 1 балу – за виконання індивідуальних завдань. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) уміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань; 3) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім трьом зазначеним критеріям. Оцінювання здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах.

За підсумками навчання за семестр здобувач вищої освіти може отримати 50 балів та 50 балів під час складання екзамену.

Для кожного здобувача вищої освіти інформація про його успішність доступна у Moodle.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота												Екзамен	Сума	
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8	ЗМ9				50	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			T13
3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			4

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

	Кількість балів					Разом
	Практичні заняття		Самостійна робота			
	відповіді (усні, письмові)	розв'язан- ня задач	конспект- тування	тестуван- ня	інд. завдання	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1.						
Тема 1.	0-1			0-1	0-1	3
Разом за змістовим модулем 1	0-1			0-1	0-1	
Змістовий модуль 2.						
Тема 2.	0-1			0-1	0-1	3
Разом за змістовим модулем 2	0-1			0-1	0-1	
Змістовий модуль 3.						
Тема 3.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Разом за змістовим модулем 3	0-1			0-1	0-1	
Змістовий модуль 4.						
Тема 4.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Тема 5.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Разом за змістовим модулем 4						
Змістовий модуль 5.						
Тема 6.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Разом за змістовим модулем 5						
Змістовий модуль 6.						
Тема 7.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Тема 8.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Разом за змістовим модулем 6						
Змістовий модуль 7.						
Тема 9.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Разом за змістовим модулем 7						
Змістовий модуль 8.						
Тема 10.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Тема 11.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Разом за змістовим модулем 8						

1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 9.						
Тема 12.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Тема 13.	0-1	0-1		0-1	0-1	4
Разом за змістовим модулем 9						
Разом за змістовні модулі	0-13	0-11		0-13	0-13	50
Екзамен						50
Всього						100

Шкала оцінювання

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Азаренкова Г, Борисенко І., Головка О. Економіка праці та соціально-трудова відносини : навчальний посібник. Львів : «Новий Світ-2000», 2025. 343 с.
2. Інституційні засади розвитку ринку праці в Україні : колективна монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. І.Л. Петрової, д.е.н. В.В. Близнюк. К., НАН України, ДУ «Ін-текон. та прогноз. НАН України», 2021. 472 с.
3. Карпіщенко О. І. Економіка праці та соціально-трудова відносини : підручник. Суми : Сумський державний університет, 2024. 349 с.
4. Л.М. Ільч, О.В. Акіліна. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник К. : Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, 2020. 952 с.
5. Назарова Г. В. та ін. Економіка праці та соціально-трудова відносини. Навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2019. 331 с.
6. Червінська Л. П. Економіка праці. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 288 с.

Додаткові

1. Про колективні договори і угоди/ Закон України від 01.07.1993 № 3356-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
2. Про оплату праці/ Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності. Закон України від 22.06.2012 № 5026-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17#Text>
4. Про охорону праці/ Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ .URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
5. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів). Закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text> .
6. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності. Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>

7. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
8. Про зайнятість населення. Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
9. Про соціальний діалог в Україні Закон України від 23.12.2010 № 2862-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text>
10. Кодекс законів України про працю. Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
11. Офіційний вебсайт Державного комітету статистики України . URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> .
12. Офіційний вебсайт державної служби зайнятості України URL: <https://www.dcz.gov.ua/>
13. Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
14. Офіційний вебсайт Організації Об'єднаних Націй в Україні. URL : <https://ukraine.un.org/uk>
15. Колот А. М. Глобалізація економіки та її вплив на соціалотрудову сферу // Україна: аспекти праці. 2001. № 3. С. 23– 29.
16. Колот А. М. Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання: Монографія. К.:КНЕУ, 2003. 230 с.
17. Колот А. М., Грішнова О. А., Герасименко О. О. та ін. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / За наук. ред. А. М. Колота. К.: КНЕУ, 2009. 494 с.
18. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник. К. КНЕУ, 1998. 224 с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет з статистики України
2. <http://www.minfint.gov.ua> – Міністерство фінансів
3. <http://www.me.gov.ua> – Міністерство економіки
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
5. <http://www.bank.gov.ua> – Національний банк України
6. <http://www.liga.net.com.ua> – ЛигаБизнесИнформ
7. <http://www.niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень
8. <http://www.cpsr.org.ua> – Центр перспективних соціальних досліджень
9. <http://www.hdr.undp.org> – Human development report
10. <http://www.portal.rada.gov.ua> – Верховна Рада України